

Opisy przedmiotów

Przedmiot	ADAPTACJE FILMOWE I SERIALOWE
Prowadzący	Mgr Anna Mik
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	Przybliżenie pojęć adaptacji filmowej oraz serialowej. Omówienie najpopularniejszych pozycji, zarówno z historii kina dla młodego odbiorcy, jak i serialowych.
Skrócony opis zajęć	Podczas zajęć uczestniczka/uczestnik pozna historię adaptacji filmowych i serialowych, nawiązujących do omówionych już lektur książkowych. Wykład będzie obejmował zagadnienia związane nie tylko z samą adaptacją, lecz także strategiami podejmowanymi przez twórców sztuki audiowizualnej dla młodego odbiorcy.
Dłuższy opis	Zajęcia z adaptacji filmowej i serialowej będą miały formę wykładową. Podczas nich zostanie przybliżona (w porządku chronologicznym) historia kina dla młodego odbiorcy oraz ta obejmująca najnowsze produkcje serialowe. Wiele pozycji będzie nawiązywało do już znanych uczestnikom i uczestniczkom pozycji książkowych, zaadoptowanych na duży ekran bądź format telewizyjny. Podczas zajęć rozpoznane zostaną najnowsze trendy adaptacyjne oraz zjawiska obecne w kulturze popularnej wpływające na kształt kultury dziecięcej w ogóle.
Literatura	Podczas zajęć będziemy oglądać zapowiedzi/fragmenty niektórych adaptacji filmowych/serialowych. Literatura dodatkowa: Dorota Michułka, Ryszard Waksmund, <i>Dlaczego o adaptacjach?</i> , „Filoteknos” nr 3, 2012. Monika Woźniak, <i>Adaptacja w przekładach dla dzieci – gawęda terminologiczna</i> , „Filoteknos” nr 3, 2012.
Efekty kształcenia	Wiedza: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Znajomość najważniejszych tekstów dziecięcej kultury audiowizualnej ▪ Znajomość najważniejszych zagadnień z zakresu adaptacji literatury dziecięcej Umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpoznawanie tendencji adaptacyjnych w najnowszej kulturze dziecięcej ▪ Interpretacja i analiza filmów i seriali za pomocą narzędzi literaturoznawczych Kompetencje społeczne: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdolność kompleksowej oceny zjawisk kultury popularnej w odniesieniu do różnych form twórczości ▪ Uznanie odbiorcy dziecięcego za pełnoprawnego uczestnika tej kultury w jej wielu wymiarach – nie tylko literackim

Opisy przedmiotów

Metody i kryteria oceniania	aktywny udział w dyskusji (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> • Animacja filmowa i serialowa: • Walt Disney i jego dziedzictwo • Adaptacje „wielkich dzieł” literatury dziecięcej • Świat seriali – trendy i strategie • Kino dla dzieci? Adaptacje z bohaterem dziecięcym w tle
Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elementy wykładu ▪ dyskusja
Liczba godzin	8
Punkty ETCS	2

Przedmiot	ANTYPEDAGOGIKA W KSIĄŻKACH DLA MŁODYCH ODBIORCÓW
Prowadzący	Mgr Marta Niewieczerał
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Celem zajęć jest przedstawienie nurtu antypedagogiki ze szczególnym naciskiem na jego obecność i funkcjonowanie w literaturze dla młodych odbiorców. Omówione zostaną najważniejsze założenia teorii pedagogicznych w ujęciu Ekkeharda von Braunmuhla i Hubertusa von Schoenebecka.
Dłuższy opis	Zajęcia mają na celu przybliżenie historii antypedagogiki i jej źródeł w literaturze. Omówione zostaną różne podejścia i definicje terminu „antypedagogika”, który może dotyczyć konkretnego nurtu myślenia w pedagogice lub tendencji narracyjno-ideologicznych w literaturze dla niedorosłych odbiorców. Głębsza refleksja będzie dotyczyć tekstów należących do kręgu utworów antypedagogicznych, na których podstawie wyróżnione zostaną obecne strategie narracyjne oraz ideologiczne, pozostające w polemice wobec tekstów dydaktycznych.
Literatura	<p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Lindgren: trylogia o Pippi Pończoszance (<i>Pippi Pończoszanka</i>, <i>Pippi wchodzi na pokład</i>, <i>Pippi na południowym Pacyfiku</i>), tłum. I. Szuch Wyszomirska, T. Chłapowska, wydanie dowolne; • A. Lindgren, <i>Ronja</i>, córka zbójnika, tłum. A. Węgleńska, wydanie dowolne;

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> • R. Dahl, <i>Matylda</i>, tłum. K. Koczyńska-Rojek, wydanie dowolne • A. Wolny-Hamkało, <i>Nikt nas nie upomni</i>, Wydawnictwo Hokus-Pokus, Warszawa 2016. <p>Lektury dodatkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Konopnicka, wybrane wiersze; • F. Simon, <i>Koszmary Karolek</i>, tłum. dowolne, wydanie dowolne; • S. Blake, <i>Kupa siku</i>, tłum. J. Rzyska, Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2014; wybór literatury o podobnej tematyce. • B. Śliwerski, <i>Współczesne teorie i nurty wychowania</i>, Kraków 1998. <p>Lista lektur może ulec niewielkim zmianom na życzenie słuchaczy.</p>
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość najważniejszych ustaleń terminologicznych i definicyjnych dotyczących pojęcia antypedagogiki w myśli pedagogicznej oraz w historii literatury dla dzieci i młodzieży; • wiedza na temat dydaktycznego oraz antypedagogicznego nurtu w literaturze dla młodych odbiorców. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umiejętność analizy oraz interpretacji dydaktycznych utworów przeznaczonych dla dzieci i młodzieży; • umiejętność analizy oraz interpretacji antypedagogicznych utworów przeznaczonych dla dzieci i młodzieży. <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdolność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej.
Metody i kryteria oceniania	<p>ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność)</p> <p>(zaliczenie bez oceny)</p>
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> • Antypedagogika jako nurt w pedagogice • Dydaktyzm w literaturze dla dzieci i młodzieży • Antypedagogika w literaturze dla dzieci i młodzieży
Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elementy wykładu ▪ dyskusja
Liczba godzin	6
Punkty ETCS	2

Przedmiot	BAŚŃ
Prowadzący	Dr Weronika Kostecka
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	Znajomość klasycznych wersji baśni z zachodniego kręgu kulturowego (<i>Czerwony Kapturek, Kopciuszek, Śnieżka</i> etc.).
Skrócony opis zajęć	Zajęcia dotyczą historii i teorii baśni oraz współczesnych „gier” z topiką baśniową. Prezentują rozmaite kierunki badań i interpretacji. Ukazują baśń jako tekst kultury.
Dłuższy opis	Celem zajęć jest przedstawienie rozmaitych odmian baśni na przykładzie utworów polskich i obcych. Pierwszy blok tematyczny obejmuje zagadnienia związane z baśnią tradycyjną: dzieje baśni; jej cechy gatunkowe; kierunki badań i interpretacji. Drugi blok dotyczy baśni literackiej: baśń tradycyjna a literacka – różnice i punkty wspólne; złożoność baśniowej sfery aksjologicznej; baśń literacka a inne gatunki prozy. Trzecia część przedstawia przemiany współczesnej prozy baśniowej i grę z konwencją baśniową w tekstach dla młodszych i starszych odbiorców.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • wybrane baśnie braci Grimm: <i>Dziecko Maryi, Czerwony Kapturek, Śnieżka, Kopciuszek, Jaś i Małgosia, Śpiąca Królowna, Roszpunka</i> (rekomendowane wydanie: J. i W. Grimm, <i>Baśnie dla dzieci i dla domu</i>, tłum. E. Pieciul-Karmińska, 2 t., Media Rodzina, Poznań 2010) • wybrane baśnie Charles’a Perraulta: <i>Czerwony Kapturek, Kopciuszek, Śpiąca Królowna, Sinobrody</i> (rekomendowane wydanie: <i>Baśnie czyli opowieści z dawnych czasów</i>, tłum. B. Grzegorzewska, Agencja Librone, b.m.w., 2010) • wybrane baśnie Andersena – m.in. <i>Królowa Śniegu, Mała syrenka, Cień</i> (rekomendowane tłumaczenie: B. Sochańska) • K. Makuszyński, <i>Szewc Kopytko i kaczor Kwak</i> (z <i>Bardzo dziwnych bajek</i>) • B. Ostrowska, <i>Szklana góra</i> (dostępna m.in. w zbiorze <i>Woda żywa</i>) • W.M. Thackeray, <i>Pierścień i róża</i>, tłum. Z. Rogoszówna, wyd. dowolne • A. Lindgren, <i>Mio, mój Mio</i>, przeł. M. Olszańska, Warszawa 2008 • K. DiCamillo, <i>Opowieść o Despero. Historia myszki, księżniczki, zupy i szpulki nici</i>, przeł. A. Cioch, Warszawa 2005 • N. Gaiman, <i>Gwiezdny pył</i>, przeł. P. Braiter, Warszawa 2007

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> • H. Krall, <i>Co się stało z naszą bajką?</i>, Warszawa 1994 • B. Butenko, <i>KrUlewna Śnieżka</i>, Warszawa 2008 • R. Innocenti, A. Frisch, <i>Czerwony Kapturek w wielkim mieście</i>, Poznań 2014 • R. Jędrzejewska-Wróbel, <i>Siedmiu Wspaniałych</i>, Warszawa 2010 • Seria „niebaśnie”, Warszawa 2005–2006: J. Olech, <i>Czerwony Kapturek</i>; L.K. Talko, <i>Jaś i Małgosia</i>; M. Rusinek, <i>Kopciuszek</i> • J.K. Teske, <i>Pies w krainie Wędrującej Nocy</i>, Lublin 2011 • J. Connolly, <i>Księga rzeczy utraconych</i>, tłum. K. Malita, Warszawa 2007 • A. Carter, <i>Towarzystwo wilków oraz Popielucha, czyli duch matki</i>, w: tejże, <i>Czarna Wenus</i>, tłum. A. Ambros, Warszawa 2000 • N. Gaiman, <i>Śpiąca i wrzeczono</i>, w: tegoż, <i>Drażliwe tematy</i>, przeł. P. Braiter, wyd. dowolne • T. Lee, <i>Wolfland</i>, w: tejże, <i>Red as blood or Tales From the Sisters Grimmer</i>, New York 1983 • E. Donoghue, <i>The Tale of the Apple</i>, w: tejże, <i>Kissing the Witch</i>, London 1997
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębienie wiedzy o specyfice poszczególnych typów baśni, ▪ zdobycie wiedzy o ewolucji gatunku, ▪ orientacja w trendach rozwojowych klasyki i współczesności. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębienie umiejętności rozpoznawania schematów baśniowych w utworach reprezentujących inne niż baśń gatunki prozy, ▪ kształtowanie umiejętności pogłębionej interpretacji utworów baśniowych. <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej, ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami.
Metody i kryteria oceniania	aktywny udział w dyskusji (zaliczenie bez oceny)

Opisy przedmiotów

Zakres tematów	1 i 2. Baśnie tradycyjne – historia, teoria, metody badań, kierunki interpretacji. 3. Baśń literacka 4. Wzorce baśniowe w literaturze dla dzieci i młodzieży 5. Współczesne przeobrażenia baśni 6. Gra z konwencją baśniową w utworach dla starszego odbiorcy
Metody dydaktyczne	Elementy wykładu (wprowadzenie teoretyczne), dyskusja (wspólna analiza i interpretacja tekstów)
Liczba godzin	12
Punkty ETCS	4

Przedmiot	CZYTELNICTWO DZIECI I MŁODZIEŻY
Prowadzący	Dr Dorota Grabowska
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Celem zajęć jest prześledzenie najważniejszych tendencji występujących w czytelnictwie dzieci i młodzieży.
Dłuższy opis	<p>Omawiane zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprecyzowanie pojęć związanych z czytelnictwem (czytanie, czytelnictwo, zainteresowania czytelnicze, gusty czytelnicze, rzeczywiste czytelnictwo). ▪ Kształtowanie się zainteresowań czytelniczych w idealnym modelu. ▪ Ukazanie specyfiki technik badawczych (ankiety, wywiadu, obserwacji, testu, analizy statystycznej, analizy dokumentów, eksperymentów) w badaniu czytelnictwa dzieci i młodzieży. ▪ Czytelnictwo dzieci i młodzieży na podstawie aktualnych badań czytelniczych.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ J. Brophy: <i>Motywowanie uczniów do nauki</i>. Warszawa 2004. ▪ C. Clark: <i>Children's and Young People's Reading. A school study conducted by the National Literacy Trust's annual survey</i>. London 2010. ▪ <i>Literacy Instruction for Adolescents. Research based Practice</i>. New York 2009. ▪ <i>Psychologia rozwoju człowieka. Charakterystyka życia człowieka</i>. Warszaw 2006.

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ J. Wojciechowski: <i>Czytelnictwo</i>. Wyd. 4. Kraków 1994. ▪ <i>Wokół mediów ery Web 2.0</i>. Warszawa 2010. ▪ Z. Zasacka: <i>Czytelnictwo dzieci i młodzieży</i>. Warszawa 2014.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdobycie, pogłębienie i aktualizacja wiedzy o współczesnych tendencjach w czytelnictwie dzieci i młodzieży <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność charakteryzowania zainteresowań czytelniczych w poszczególnych fazach rozwoju dziecka i nastolatka, ▪ umiejętność doboru techniki badawczej stosownie do określonej grupy wiekowej, ▪ zdolność wskazywania i unikania najczęściej popełnianych błędów w kwestionariuszach ankiet <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób w zakresie nabytych kompetencji, ▪ współdziałanie w grupie, ▪ umiejętność określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.
Metody i kryteria oceniania	aktywność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przypomnienie i doprecyzowanie pojęć ważnych w czytelnictwie: czytelnictwo, czytanie, zainteresowania czytelnicze, gusty czytelnicze, zainteresowania czytelnicze, inicjacja czytelnicza, inicjacja literacka) ▪ omówienie kształtowania się zainteresowań czytelniczych w idealnym modelu ▪ odwołanie się do aktualnych badań czytelniczych dotyczących dzieci i młodzieży, zwrócenie uwagi na najważniejsze tendencje i wykorzystane narzędzia do badań
Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykład konwersatoryjny, ▪ prezentacja multimedialna, ▪ dyskusja
Liczba godzin	4
Punkty ETCS	2

Opisy przedmiotów

Przedmiot	FANTASY I FANTASTYKA. INSPIRACJE ANGLOJĘZYZCZNE
Prowadzący	Mgr Maciej Skowera
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	Podstawowa orientacja w tekstach powszechnej literatury dziecięcej od II połowy XIX wieku
Skrócony opis zajęć	<p>Przedmiotem zajęć są współczesne anglojęzyczne utwory dla młodych odbiorców wchodzące w zakres szeroko pojmowanej literatury fantazy i fantastycznej, a rozpatrywane w kontekście polskim. Podczas kursu poruszone zostaną następujące zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wprowadzenie. Teoria, historia, rynek i czytelnictwo anglojęzycznej fantazy i fantastyki; Harry Potter jako dzieło szczególne w najnowszych dziejach literackiej fantastyki dla młodych odbiorców; Młodzieżowe dystopie i proza postapokaliptyczna dla młodych odbiorców; Horrory (?) dla dzieci i młodzieży (z uwzględnieniem opowieści nawiązujących do literatury gotyckiej); Fantasy i fantastyka wobec traumy.
Dłuższy opis	<p>Przedmiotem zajęć są współczesne anglojęzyczne utwory dla młodych odbiorców wchodzące w zakres szeroko pojmowanej literatury fantazy i fantastycznej. Podczas kursu poruszone zostaną następujące zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Aspekty teoretyczne fantazy i fantastyki (definicje, odmiany, gatunki, metody badań); historia literatury fantastycznej w Wielkiej Brytanii i USA (od XIX stulecia); rynek i czytelnictwo fantastyki (przegląd raportów z badań prowadzonych np. przez Biblioteką Narodową); <i>Harry Potter</i> jako dzieło szczególne w najnowszych dziejach literackiej fantastyki dla młodych odbiorców; artystyczne i społeczne aspekty cyklu; wpływ serii na rynek i czytelnictwo fantastyki; <i>Harry Potter</i> jako marka i przedsiębiorstwo; najnowsze teksty z uniwersum stworzonego przez J. K. Rowling; Młodzieżowe dystopie i proza postapokaliptyczna dla młodych odbiorców jako wyraz i ekstrapolacja cywilizacyjnych lęków; społeczne konteksty mody na tego rodzaju literaturę; polskie realizacje gatunku w kontekście prozy anglojęzycznej; Horrory (?) dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem opowieści nawiązujących do literatury gotyckiej; spory na temat literatury grozy dla młodych odbiorców. <p>Narracja fantastyczna jako sposób mówienia o traumie; rola elementów fantastycznych w opowiadaniu o trudnych dla postaci i odbiorcy wydarzeniach; fantastyka a śmierć, choroba, problemy rodzinne itp.; polskojęzyczne przykłady wobec prozy anglojęzycznej.</p>

Opisy przedmiotów

<p>Literatura</p>	<ul style="list-style-type: none"> • J. K. Rowling, <i>Harry Potter i Kamień Filozoficzny</i>, tłum. A. Polkowski, wydanie dowolne (lub inny uzgodniony z grupą tom); • Nieobowiązkowo: pozostałe tomy cyklu o Harrym Potterze; J. K. Rowling, J. Thorne, J. Tiffany, <i>Harry Potter i przeklęte dziecko. Część pierwsza i druga</i>, tłum. M. Hesko-Kołodzińska, P. Budkiewicz, Poznań 2016; wybór podobnych serii powieściowych. • S. Collins, <i>Igrzyska śmierci</i>, M. Hesko-Kołodzińska P. Budkiewicz, wydanie dowolne LUB • S. Westerfeld, <i>Brzydca</i>, tłum. P. Braiter, Warszawa 2007 (jedna z pozycji obowiązkowa, druga – nieobowiązkowa); • M. Warda, <i>5 sekund do 10</i>, wydanie dowolne; • Nieobowiązkowo: dalsze tomy serii S. Collins i S. Westerfelda; wybór współczesnych anglojęzycznych dystopii dla młodych odbiorców. • N. Gaiman, <i>Koralina</i>, tłum. P. Braiter, wydanie dowolne + G. Gortat, <i>Ewelina i Czarny Ptak</i>, Warszawa 2013 + L. Snicket, <i>Przykry początek</i>, wyd. dowolne; LUB • N. Gaiman, <i>Księga cmentarna</i>, tłum. P. Braiter, wydanie dowolne + D. Wiczorek, <i>Strachopolis</i>, Kraków 2015 + G. Gortat, <i>Miasteczko Ostatnich Westchnień</i>, Warszawa 2014 (jeden z wariantów obowiązkowy, drugi – nieobowiązkowy); • Nieobowiązkowo: wybór współczesnej anglojęzycznej fantastyki grozy dla młodych odbiorców. • P. Ness, <i>Siedem minut po północy</i>, tłum. M. Kiszela, Słupsk 2013 LUB • R. Riggs, <i>Osobliwy dom pani Peregrine</i>, tłum. M. Hesko-Kołodzińska, Poznań 2012 (jedna z pozycji obowiązkowa, druga – nieobowiązkowa); • M. Strękowska-Zaremba, <i>Dom nie z tej ziemi</i>, Nasza Księgarnia, Warszawa 2017 <p>Nieobowiązkowo: D. Kassjanowicz, <i>Cześć, wilki!</i>, wydanie dowolne; M. Szczygielski, <i>Za niebieskimi drzwiami</i>, wydanie dowolne; wybór anglojęzycznych powieści o podobnej tematyce.</p>
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębienie wiedzy i refleksji anglojęzycznej fantazy i fantastyce dla młodych odbiorców; ▪ zdobycie wiedzy o historii i teorii fantazy oraz fantastyki; ▪ zdobycie, pogłębienie i aktualizacja wiedzy o najnowszej polskiej literaturze fantastycznej rozpatrywanej w kontekście literatury anglojęzycznej.

LITERATURA I KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WOBEC WYZWAŃ NOWOCZESNOŚCI

Opisy przedmiotów

	<p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność krytycznej lektury fantasy i fantastyki dla młodych odbiorców w kontekście historii i teorii tej literatury; ▪ rozumienie źródła różnorodności odczytań tekstów literackich. <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie; ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami.
Metody i kryteria oceniania	obecność (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1) Fantasy i fantastyka dla młodych odbiorców – teoria, historia, rynek, czytelnictwo 2) Fenomen <i>Harry’ego Pottera</i> i jego konteksty; 3) Wobec współczesności i przyszłości – młodzieżowe dystopie i proza postapokaliptyczna dla młodych odbiorców; 4) Horror i gotyk w fantastyce dziecięcej i młodzieżowej; 5) Fantasy i fantastyka wobec traumy.
Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykład ▪ Dyskusja ▪ Analiza tekstu literackiego ▪ Prezentacja kontekstów
Liczba godzin	10
Punkty ETCS	4

Przedmiot	KLASYKA POZA STEREOTYPAMI
Prowadzący	Mgr Maciej Skowera
Rodzaj przedmiotu	wykład
Założenia	Podstawowa orientacja w tekstach powszechnej literatury dziecięcej od II połowy XIX wieku
Skrócony opis zajęć	Przedmiotem zajęć jest interpretacja klasycznych utworów literatury dziecięcej oraz ich przeróbek z perspektywy współczesnych kierunków badawczych i współczesnej wiedzy historycznoliterackiej. Omówione będą m.in.:

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> a. Zagadnienia klasyki i kanonu literatury dziecięcej; b. Nieszablonowe sposoby lektury klasyki literatury dziecięcej; c. Dorosły odbiorca wobec klasyki literatury dziecięcej; d. Przeróbki klasyki literatury dziecięcej; e. Klasyka literatury dziecięcej jako wzór, model, matryca, źródło obrazów archetypicznych – powtórzenia i negacje.
Dłuższy opis	<p>Przedmiotem zajęć jest interpretacja klasycznych utworów literatury dziecięcej oraz ich przeróbek z perspektywy współczesnych kierunków badawczych i współczesnej wiedzy historycznoliterackiej. Omówione będą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Zagadnienia klasyki i kanonu literatury dziecięcej (czym są klasyka i kanon? Czy w ogóle istnieją? Co to znaczy, że utwór jest „klasyczny”? Czy istnieje polska klasyka dziecięca?); b. Nieszablonowe sposoby lektury klasyki literatury dziecięcej; c. Dorosły odbiorca wobec klasyki literatury dziecięcej; d. Przeróbki klasyki literatury dziecięcej (pojęcia adaptacji, kontynuacji, rewingu itp.; stałość i zmienność elementów oryginalnych); e. Klasyka literatury dziecięcej jako wzór, model, matryca, źródło obrazów archetypicznych – powtórzenia i negacje (jak współcześni autorzy/autorki literatury dziecięcej i literatury dla dorosłych odwołują się do klasyki dziecięcej i z jakich powodów to czynią?).
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ L. Carroll, <i>Przygody Alicji w Krainie Czarów</i>, tłum. M. Słomczyński – wyd. dowolne; ▪ A. Sapkowski, <i>Złote popołudnie</i>, [w:] tenże, <i>Coś się kończy, coś się zaczyna</i>, Warszawa 2000; ▪ L.F. Baum, <i>Czarnoksiężnik ze Szmaragdowego Grodu</i>, przeł. S. Wortman, wyd. dowolne; ▪ G. Maguire, <i>Wicked. Życie i czasy Złej Czarownicy z Zachodu</i>, tłum. M. Wyrwas-Wiśniewska, Kraków 2010 (fragmenty wybrane przez prowadzącego); ▪ J.M. Barrie, <i>Piotruś Pan i Wendy</i>, tłum. M. Rusinek, wyd. dowolne lub <i>Przygody Piotrusia Pana</i>, tłum. M. Słomczyński, wyd. dowolne; ▪ G. McCaughrean, <i>Piotruś Pan w czerwieni</i>, tłum. M. Rusinek, Kraków 2006 LUB Loisel, <i>Piotruś Pan</i>, wyd. dowolne; ▪ C.M. Valente, <i>O pewnej dziewczynce i jej podróży wokół Krainy Czarów na okręcie własnoręcznie wykonanym</i>, przeł. K. Socha-Duśko, Kraków 2015.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębienie wiedzy i refleksji o procesach rozwojowych literatury dziecięcej; ▪ zdobycie wiedzy o współczesnych metodach interpretacji tekstów literatury dziecięcej; ▪ zdobycie, pogłębienie i aktualizacja wiedzy o najnowszej literaturze dziecięcej oraz o kontynuacjach, adaptacjach i przeróbkach klasyki.

LITERATURA I KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WOBEC WYZWAŃ NOWOCZESNOŚCI

Opisy przedmiotów

	<p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność stosowania nowoczesnych narzędzi badawczych do interpretacji utworów klasycznych; ▪ rozumienie źródła różnorodności odczytań tekstów literackich. <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie; ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami.
Metody i kryteria oceniania	obecność (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czym jest (i czy istnieje) klasyka literatury dziecięcej? 2. Alicja w Krainie Interpretacji. 3. Oz – kraina dzieciństwa czy imperium dorosłych? 4. Piotruś Pan, dzieciństwo i dorosłość. 5. Po co nam klasyka? Powtórzenia i negacje.
Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykład ▪ Dyskusja ▪ Analiza tekstu literackiego ▪ Prezentacja kontekstów
Liczba godzin	10
Punkty ETCS	4

Przedmiot	KSIĄŻKA DZIECIĘCA POŚRÓD INNYCH MEDIÓW. E-KSIĄŻKI DLA DZIECI. KSIĄŻKA DZIECIĘCA W KULTURZE WSPÓŁCZESNEJ
Prowadzący	Dr Michał Zając
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	Podstawowa wiedza na temat nowoczesnych technologii komunikacyjnych (wcześniejszy kontakt z laptopem, smartfonem i tabletem oraz podstawowymi programami i aplikacjami).
Skrócony opis zajęć	W trakcie zajęć podejmowana jest tematyka najnowszych technologii komunikacyjnych w kontekście ich związków z książką i literaturą dla dzieci. Prezentowane i omawiane będą najnowsze produkty tego rodzaju, jak również zjawiska czytelnicze związane z ich wykorzystywaniem.
Dłuższy opis	Cykl wykładów i zajęć konwersatoryjnych poświęconych, z jednej strony, nowym modelom korzystania z mediów przez niedorostych, z drugiej zaś – nowym, elektronicznym paraksiążkowym formatom przygotowywanym dla zaspokajania potrzeby nowej generacji czytelników. Omówione zostaną pojęcia: konwergencja mediów, transtekst, „cyfrowi tubylcy”, „cyfrowi imigranci”, netgeneracja, kultura 2.0. Na zajęciach zostanie wprowadzony i zilustrowany przykładami koncept „książki konwergencyjnej”, produktu wydawniczego przeznaczonego dla młodszych nastolatków, opartego na

Opisy przedmiotów

	<p>tradycyjnej książce, poszerzonego jednak o komponenty niedrukowane. Zostaną zaprezentowane i omówione tzw. aplikacje książkowe na iPad. Poruszone zostanie tematyka książki elektronicznej oraz sprzętu niezbędnego do jej odczytywania – tzw. readery – czytniki (np. Kindle), tablety (np. Ipad), netbooki.</p>
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ M. Zając, <i>Od Produktu Totalnego do książki konwergencyjnej. Związki książki dla dzieci i młodzieży z innymi mediami</i> [w:] <i>Współczesne oblicza komunikacji i informacji</i>, red. E. Głowacka, M. Kowalska, P. Krysiński, Toruń 2014, s. 313-322. ▪ M. Zając, <i>Przestarzały jak e-book? Nowoczesny jak t-book?</i> "Notes Wydawniczy" 8/2013. ▪ M. Zając, <i>Książka konwergencyjna?</i> „Świat Książki Dziecięcej” dodatek do „Poradnika Bibliotekarza”, 2/2008, s. 5. ▪ M. Zając, <i>Książka dziecięca – w stronę konwergencji mediów</i> [w:] <i>Biblioteka, książka, informacja, internet</i>, red. Z. Osiński, Lublin 2010, s. 101-113.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębienie wiedzy na temat miejsca książki tradycyjnej wśród tzw. nowych mediów, ▪ zdobycie wiedzy na temat trendów rozwojowych książki internetowej. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie i umiejętność praktycznego stosowania podstawowych pojęć związanych z nowymi zjawiskami związanymi z modelami korzystania nedorosłych z mediów, ▪ znajomość i umiejętność wykorzystywania w pracy z dziećmi i młodzieżą najnowszych tendencji związanych z e-książką dla dzieci i młodzieży. <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej.
Metody i kryteria oceniania	<p>poziom aktywności wykazywany na zajęciach (zaliczenie bez oceny)</p>
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ e-czytelność dzieci i młodzieży ▪ rynek e-booków dla dzieci i młodzieży ▪ e-booki dla dzieci: historia i sytuacja obecna ▪ książka konwergencyjna: definicja, porównanie z „produktem totalnym” ▪ aplikacje książkowe (<i>book apps</i>) dla dzieci – przegląd produktów

LITERATURA I KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WOBEC WYZWAŃ NOWOCZESNOŚCI

Opisy przedmiotów

Metody dydaktyczne	prelekcja, prezentacja multimedialna, dyskusja
Liczba godzin	4
Punkty ETCS	2

Przedmiot	LITERATURA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – PRZEDMIOT I METODY BADAŃ
Prowadzący	Dr Weronika Kostecka
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	Słuchacz studiów podyplomowych ma wstępną wiedzę na temat swoistości i kierunków rozwoju literatury dla dzieci i młodzieży
Skrócony opis zajęć	<p>Na zajęciach prezentowane są różnorodne teorie badawcze dotyczące literatury dziecięcej i młodzieżowej; zarówno klasyczne, jak i te wypracowane w ostatnich latach. Przedstawione są także stosowane współcześnie – w Polsce i za granicą – metody badań tejże literatury.</p> <p>W trakcie zajęć słuchacze będą rozważać mocne i słabe strony poznanych teorii i metod badawczych, ich przydatność w analizie rozmaitych odmian twórczości dla niedorosłego czytelnika i poszczególnych utworów, otwierane przez te teorie i metody perspektywy interpretacyjne.</p>
Dłuższy opis	<p>Zajęcia prezentują różnorodne teorie badawcze dotyczące literatury dziecięcej i młodzieżowej (w tym – baśni i fantastyki), zarówno klasyczne, jak i te wypracowane w ostatnich latach, autorstwa polskich i zagranicznych badaczy. Przedstawia stosowane współcześnie – w Polsce i za granicą – metody badań tejże literatury.</p> <p>Słuchacze będą dyskutować nad zaletami poznawanych teorii i metod oraz ich ograniczeniami, analizować przydatność w analizie tekstów z obszaru literatury dziecięcej i młodzieżowej, odkrywać otwierające się – dzięki zastosowaniu poznanych narzędzi – kierunki interpretacji.</p> <p>Przede wszystkim, słuchacze będą mieli okazję zastanowić się, czym jest literatura dziecięca i literatura młodzieżowa oraz jak (i czy w ogóle?) można je zdefiniować. Rozważą, czym się różni literatura dla dzieci od literatury dziecięcej i przeanalizują ewolucję dziecka jako bohatera literackiego i jako hipotetycznego czytelnika. Następnie uwaga zostanie poświęcona poszczególnym teoriom i związanym z nimi narzędziom badawczym: m.in. ustaleniom <i>children studies</i>, narratologii, kognitywizmu, psychoanalizy, krytyki feministycznej, <i>gender studies</i>, <i>queer studies</i>, postkolonializmu, <i>place studies</i>, <i>animal studies</i>.</p>

Literatura	<p>Lista lektur ma charakter nieobowiązkowy. Poszczególne koncepcje będą prezentowane i wyjaśniane przez prowadzącą zajęcia.</p> <ul style="list-style-type: none">• R. Waksmund, <i>Literatura dziecięca – literatura uniwersalna</i>, w: <i>Obszary spotkań dziecka i dorosłego w sztuce</i>, red. M. Tyszkowa, B. Żurakowski, Warszawa-Poznań 1989.• G. Leszczyński, <i>Style lektury książki dziecięcej</i>, w: <i>Noosfera literacka. Problemy wychowania i terapii poprzez literaturę dla dzieci</i>, red. A. Ungeheuer-Gołąb, M. Chrobak, Rzeszów 2012.• M. Skowera, <i>Bezpieczna i pożyteczna kraina niedorostłości. Literatura dziecięca jako konstrukt</i>, „Jednak Książki” 2017, nr 7.• G. Leszczyński, <i>Kulturowy obraz dziecka i dzieciństwa w literaturze drugiej połowy XIX i XX w.</i>, Warszawa 2006.• K. Szymborska, <i>W laboratorium children studies. Dziecko i dzieciństwo w nowoczesnym dyskursie</i>, w: <i>Nowe opisanie świata. Literatura i sztuka dla dzieci i młodzieży w kręgach oddziaływań</i>, red. B. Niesporek-Szamburska, M. Wójcik-Dudek, Katowice 2013.• A. Frindt, <i>Antypedagogika jako nowy nurt wychowania i jej odbicie w literaturze dziecięcej</i>, w: <i>Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia</i>, red. J. Papuzińska, G. Leszczyński, Warszawa 2002.• M. Nikolajeva, <i>Beyond the Grammar of Story, or How Can Children's Literature Criticism Benefit from Narrative Theory</i>, “Children's Literature Association Quarterly” 2003, t. 28, nr 1.• J. Zipes, <i>Why Fairy Tales Stick. The Evolution and Relevance of a Genre</i>, New York-London 2006.• G. Lasoń-Kochańska, <i>Gender w literaturze dla dzieci i młodzieży. Wzorce płciowe i kobiece repertuar tematyczny</i>, Słupsk 2012 – wybrane fragmenty.• B. Bettelheim, <i>Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni</i>, tłum. D. Danek, Warszawa 2010 – wybrane fragmenty.• Gralewicz-Wolny, <i>Pożegnanie Murzynka Bambo</i>, w: <i>Uwolnić Pippi! Twórczość dla dzieci wobec przemian kultury</i>, red. tejże, B. Mytych-Forajter, Katowice 2014.• M. Wójcik-Dudek, <i>Zamieszkać w Zagładzie. Geografia Holocaustu w literaturze dla dzieci i młodzieży</i>, w: <i>Geografia krain zmyślonych. Wokół kategorii miejsca i przestrzeni w literaturze dziecięcej, młodzieżowej i fantastycznej</i>, red. W. Kostecka, M. Skowera, Warszawa 2016.
-------------------	---

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> • E. Rąbkowska, „Śmieciowe” zwierzęta (<i>trash animals</i>) i „dzieci śmieci”. <i>Relacje dziecka i zwierzęcia w literaturze dla dzieci i młodzieży</i>, w: <i>Czytanie menażerii. Zwierzęta w literaturze dziecięcej, młodzieżowej i fantastycznej</i>, red. A. Mik, P. Pokora, M. Skowera, Warszawa 2016. • M. Nikolajeva, <i>What is cognitive criticism and what's in it for children's literature research?</i>, w: <i>Reading for Learning: Cognitive Approaches to Children's Literature</i>, Philadelphia 2014.
Efekty kształcenia	<p>Po zakończeniu zajęć słuchacz:</p> <p>wiedza</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnorodne teorie badawcze odnoszące się do literatury dziecięcej i młodzieżowej – dostrzega ewolucję konceptualizacji tejże literatury, zna jej rozmaite ujęcia definicyjne – zna zróżnicowane metody badawcze przydatne w analizie twórczości dla niedorośłego czytelnika <p>umiejętności</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje, nazywa i analizuje popularne współcześnie zjawiska literackie występujące w literaturze dziecięcej i młodzieżowej (polskiej i obcej) – bada tekst za pomocą różnorodnych narzędzi teoretycznoliterackich i metodologicznych i umie odpowiednio je dobierać (ocenić ich przydatność i potencjał interpretacyjny) – potrafi wykorzystać te narzędzia do samodzielnej analizy i interpretacji tekstu <p>kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postrzega i analizuje tekst świadomie, umiejscawiając go w odpowiednim kontekście literackim i kulturowym – ustosunkowuje się krytycznie do poznawanej literatury przedmiotu – jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupie dyskusyjnej – ma świadomość faktu, że konceptualizacja literatury dziecięcej i młodzieżowej (a zatem także takich pojęć jak dziecko, dzieciństwo, adolescent, adolescencja) jest uwarunkowana czynnikami kulturowymi, historycznymi i społecznymi
Metody i kryteria oceniania	<p>Obecność na zajęciach i aktywność wyrażona udziałem w dyskusji (zaliczenie bez oceny)</p>
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> • Literatura dziecięca i młodzieżowa – ujęcia definicyjne i teoretyczne; literatura dla dzieci a literatura dziecięca • Ewolucja dziecka jako bohatera literackiego i jako hipotetycznego czytelnika; <i>children studies</i> • narratologia

LITERATURA I KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WOBEC WYZWAŃ NOWOCZESNOŚCI

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> • podejście historyczno-socjologiczne • krytyka feministyczna, <i>gender studies</i> • <i>queer studies</i> • psychoanaliza • postkolonializm • <i>place studies</i> • <i>animal studies</i> • kognitywizm
Metody dydaktyczne	Elementy wykładu; dyskusja
Liczba godzin	4
Punkty ETCS	2

Przedmiot	LITERATURA DLA MŁODYCH ODBIORCÓW JAKO LEKTURA SZKOLNA
Prowadzący	Mgr Aleksandra Korczak
Rodzaj przedmiotu	Konwersatorium
Założenia	Gotowość do podjęcia świeżej, nieskrępowanej tradycjonalizmem refleksji nad miejscem i sensem lektury szkolnej w życiu młodego odbiorcy kultury, który dopiero rozwija swoje kompetencje czytelnicze.
Skrócony opis zajęć	Zajęcia mają na celu omówienie zestawu propozycji lekturowych, które uzupełniłyby obowiązkowy repertuar lektur szkolnych o brakujące lub marginalizowane elementy. Proponowane tytuły to współczesne powieści dotyczące moralnych problemów XXI w. oraz tych sfer życia dzieci i nastolatków, których omówienie i przepracowanie jest często pomijane w praktyce edukacyjnej.
Dłuższy opis	<p>Po co uczeń ma czytać lektury szkolne?</p> <p>Oto pytanie, na które niełatwo przekonująco odpowiedzieć. W świecie dynamicznego postępu technologicznego wielu odbiorców kultury podaje w wątpliwość zasadność zlecenia dziecku czy też nastolatkowi „ślęczenia” nad książkami zadawanymi do czytania w domu. Tym bardziej, że wiele spośród obowiązujących lektur to zabytki literatury pięknej, które mają przede wszystkim dostarczyć wiedzy o minionych epokach, co – być może – skuteczniej i atrakcyjniej można by zrealizować dzięki multimediom, spektaklom teatralnym, wycieczkom wirtualnym.</p> <p>Dlatego w edukacji czytelniczej nieodzowny jest świadomy nauczyciel, bibliotekarz, przyjaciel książek, który potrafi (a może nawet ma obowiązek?) zainspirować młodzież do czytania, skutecznie utrwaląc nawyki czytelnicze podopiecznych. Osoba umiejąca wyeksponować takie</p>

Opisy przedmiotów

	<p>książki i podsunąć takie lektury dodatkowe, które uzmysłwią niedorośnięmu odbiorcy tekstu, że literatura to nie relikwiny dawnych czasów, lecz medium korespondujące ze współczesną rzeczywistością oraz podejmujące etyczne rozterki naszych czasów. Że książki mogą odpowiadać na pytania, które zadaje sobie dziś każdy dojrzewający młody człowiek.</p> <p>Niniejsze konwersatorium ma na celu m.in. przedstawienie propozycji opracowania z uczniami takich tekstów, które w sposób komplementarny uzupełniałyby problematykę narzuconego kanonu lektur szkolnych. Podczas zajęć słuchaczom zostaną przedstawione pomysły na zajęcia dotyczące konkretnych powieści, scenariusze, gotowe karty pracy.</p>
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Podstawa programowa przedmiotu język polski [w:] Podstawa programowa kształcenia ogólnego z komentarzem. Szkoła podstawowa: język polski;</i> 2. L. Lowry, <i>Dawca</i>, tłum. P. Braiter, tłum. dowolne; 3. S. Crossan, <i>Kasieńka</i>; M. Środa, <i>Postawy wobec obcości</i> [w:] „Przegląd Filozoficzno-Literacki”, nr 2-3 (20), Warszawa: UW; 4. I. Krasicki, <i>Żona modna</i>; H. Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i>; N. Wolf, <i>Kultura</i> [w:] <i>Mit urody</i>; 5. A. Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>; F. Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i>; M. Janion, <i>Polonia powielona</i> [w:] <i>Niesamowita Słowiańszczyzna: fantazmaty literatury</i>.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogłębienie refleksji nad rolą lektury szkolnej w rozwoju młodego odbiorcy kultury; - poszerzenie wiedzy na temat tekstów kultury atrakcyjnych dla uczniów i zarazem wartych omówienia w wymiarze dydaktycznym; - lepsza znajomość najnowszych trendów w literaturze dla dzieci i młodzieży. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności opracowywania tekstów kultury na potrzeby praktyki dydaktycznej i pedagogicznej; - sprawniejsze problematyzowanie pod kątem etycznym prozy dla odbiorców w wieku szkolnym; - wzbogacenie metodyki pracy nad tekstem literackim.

LITERATURA I KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WOBEC WYZWAŃ NOWOCZESNOŚCI

Opisy przedmiotów

	Kompetencje społeczne: - skuteczniejsze diagnozowanie zainteresowań i potrzeb czytelniczych uczniów.
Metody i kryteria oceniania	ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność) (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Najnowsza podstawa programowa i obowiązujący kanon lektur szkolnych: ich funkcje, zalety i wady, braki w zestawie lektur 2. Utopia, antyutopia, dystopia. Powieść futurologiczna jako diagnoza filozoficzna 3. Inność, obcość, wykluczenie. Emigracja i adolescencja młodych bohaterów literackich 4. Co z tymi dziewczynkami? Analiza wzorców płciowych obecnych w lekturach obowiązkowych <p>Odmiany i wymiary patriotyzmu w kanonie lektur oraz wybranych tekstach kultury</p>
Metody dydaktyczne	wykład, dyskusja, praca z materiałami dydaktycznymi i poglądowymi (scenariusze lekcji, karty pracy, kontekstowe teksty kultury)
Liczba godzin	10
Punkty ETCS	4

Przedmiot	NAJNOWSZE TENDENCJE ROZWOJOWE ŚWIATOWEJ LITERATURY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
Prowadzący	Mgr Katarzyna Domańska
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Zajęcia konwersacyjne mające za zadanie zaprezentować i poddać dyskusji przykłady współczesnych trendów i tendencji rozwojowych w książce dziecięcej na świecie i ich odzwierciedlenia na rodzimym rynku książki. Dadzą możliwość spojrzenia na omawiane kwestie „okiem wydawcy”.
Dłuższy opis	Zajęcia mają na celu prezentację ciekawych i reprezentatywnych pozycji z najnowszej światowej i polskiej literatury dziecięcej, refleksję nad kondycją polskiej książki dla dzieci i młodzieży oraz zainicjowanie dyskusji nad wybranymi zjawiskami i trendami, które dają się z niej wyodrębnić.

Opisy przedmiotów

	<p>Tematy zajęć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wydawca – między misją a komercją <ul style="list-style-type: none"> ▪ Era ilustrowanych książek non-fiction ▪ Kolorowanki, antykolorowanki i książki aktywnościowe dla dzieci i dorosłych – wady i zalety ▪ Skąd się wzięła moda na reprinty ▪ Przepis na bestseller 2. Jak zdobyć czytelnika? <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Silent books</i> jako wstęp do literatury ▪ Książki typu <i>pop-up</i> – edytorska magia ▪ Picturebooki – początki, twórcy, arcydzieła zagraniczne i polskie (z dwóch stuleci)
Literatura	<p>Wybrane przykłady współczesnych pozycji z polskiej i zagranicznej literatury dziecięcej.</p> <p>Lista zawiera przykłady książek, o których będziemy rozmawiać (podzielone wg omawianych tematów) i może ulec modyfikacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ N. Kucharska, <i>Podróż dookoła świata. Północ–południe. Wschód–zachód</i>, Nasza Księgarnia 2016 ▪ A. i D. Mizielińscy, <i>Mapy</i>, Dwie Siostry 2012 ▪ M. Strzałkowska, <i>Dawniej czyli drzewiej</i>, Bajka 2015 ▪ A. Królak, <i>Wytwórnik domowy</i>, Wytwórnia 2013 ▪ J. Basford, <i>Tajemny ogród</i>, Nasza Księgarnia 2016 ▪ K. Smith, <i>Zniszcz ten dziennik</i>, K.E.Liber 2013 ▪ Wznowienia klasyki z serii: „Muzeum książki dziecięcej poleca” wyd. Muza, „Mistrzowie Ilustracji” wyd. Dwie Siostry, „Poczytaj mi mamom!” wyd. Nasza Księgarnia ▪ A. i D. Mizielińscy, <i>Miasteczko Mamoko</i>, Dwie Siostry 2010 ▪ B. Rodriguez, <i>Złodziej kury</i>, Zakamarki 2015 ▪ K. Thé Tjong, <i>Gdzie jest tort?</i>, EneDueRabe 2012 ▪ Książki typu <i>pop-up</i> autorstwa takich twórców jak: R. Sabuda, D. Carter i in. ▪ Książki obrazkowe twórców zagranicznych takich jak: A. Becker, P. Brown, E. Carle, J. Donaldson, O. Jeffers, J. Klassen, M. Sendak, S. Tan i in. ▪ Książki obrazkowe twórców krajowych: J. Bajtlik, I. Chmielewska, M. Hanulak, M. Ignerska, A. i D. Mizielińscy, M. Oklejak i in.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdobycie wiedzy na temat współczesnych trendów w literaturze dziecięcej na świecie i w Polsce ▪ poznanie ciekawych nowości z kraju i zagranicy ▪ poznanie elementów rynku książki z punktu widzenia wydawcy

Opisy przedmiotów

	<p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdolność analitycznego spojrzenia na rynek książki dziecięcej ▪ zdolność rozpoznawania trendów i krytycznej refleksji nad nimi ▪ umiejętność oceny książki z punktu widzenia czytelnika i wydawcy <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ świadome uczestnictwo w rynku książki dziecięcej w roli czytelnika i konsumenta ▪ krytycznie podejście do współczesnej oferty rynku książki dla dziecka ▪ chęć dalszego samodzielnego badania literatury dla dzieci i młodzieży i rozszerzania wiedzy na jej temat
Metody i kryteria oceniania	Podstawą zaliczenia (bez oceny) jest aktywny udział w zajęciach, a także grupowe wykonanie zadania z omawianego zakresu.
Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wydawca – między misją a komercją <ul style="list-style-type: none"> ▪ Era ilustrowanych książek non-fiction ▪ Kolorowanki, antykolorowanki i książki aktywnościowe dla dzieci i dorosłych – wady i zalety ▪ Skąd się wzięła moda na reprints ▪ Przepis na bestseller 2. Jak zdobyć czytelnika? <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Silent books</i> jako wstęp do literatury ▪ Książki typu <i>pop-up</i> – edytorska magia ▪ Picturebooki – początki, twórcy, arcydzieła zagraniczne i polskie (z dwóch stuleci)
Metody dydaktyczne	Zajęcia oparte na dyskusji i pracy w grupach
Liczba godzin	4
Punkty ETCS	1

Przedmiot	PEDAGOGIKA ZABAWY W PRACY Z KSIĄŻKĄ
Prowadzący	Mgr Katarzyna Domańska
Rodzaj przedmiotu	warsztaty
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	<p>Zajęcia warsztatowe prowadzone metodami aktywizującymi.</p> <p>W części teoretycznej przedstawiony zostanie zarys teorii i główne założenia pedagogiki zabawy i metody KLANZY. Na warsztatach każdy uczestnik będzie miał okazję poznać (i doświadczyć) zaczerpniętych z nich wybranych technik animacji dziecięcego czytelnictwa i metod przydatnych w pracy z książką. Sprzyjają one ożywieniu kontaktów w grupie, inicjują wymianę opinii czytelników o książce, ułatwiają zbudowanie przestrzeni do rozmowy o emocjach i doświadczeniach czytelniczych.</p>

Opisy przedmiotów

Dłuższy opis	<p>Zajęcia mają na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapoznanie słuchaczy z teorią oraz wybranymi metodami z repertuaru pedagogiki zabawy przydatnymi w pracy bibliotekarza, nauczyciela, animatora społeczno-kulturalnego, ▪ zaprezentowanie technik pracy z dziećmi oswajających je z książką, ukazujących przyjemność z obcowania z nią i wprowadzających w świat literatury, ▪ przekazanie doświadczeń kreatywnych bibliotekarzy i animatorów kultury w zakresie umożliwiania i ułatwiania dialogu dziecka z tekstem literackim, ▪ przygotowanie słuchaczy do samodzielnego projektowania, organizowania i prowadzenia zajęć czytelniczych z wykorzystaniem metod pedagogiki zabawy, ▪ wypracowanie umiejętności doboru metod pedagogiki zabawy do charakteru zadań animacyjnych i do pracy z książką, ▪ przygotowanie słuchaczy do poszerzania własnej wiedzy i umiejętności w oparciu o wskazaną literaturę z omawianego obszaru.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ E. Kędzior-Niczyporuk (red.), <i>Wprowadzenie do pedagogiki zabawy</i>, Wyd. KLANZA, Lublin 1998. ▪ E. Kędzior-Niczyporuk (red.), <i>Pedagogika zabawy w edukacji kulturalnej</i>, Wyd. KLANZA, Lublin 2006. ▪ E. Kędzior-Niczyporuk (red.), <i>O metodzie KLANZY. Teoria i praktyka</i>, Wyd. KLANZA, Lublin 2010. ▪ J. Papuzińska, G. Walczewska-Klimczak (red.), <i>Animacja czytelnictwa dziecięcego. Konceptje – Doświadczenia – Postulaty</i>, Książnica Płocka, Płock 2004. ▪ D. Świerczyńska-Jelonek, G. Walczewska-Klimczak, <i>Dziecko w dialogu z tekstem literackim</i>, ORE, Warszawa 2015.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdobycie wiedzy na temat założeń pedagogiki zabawy, ▪ poznanie metod rozwoju postaw proczytelniczych dzieci, ▪ poznanie efektów przykładowych działań eksperymentalnych w tym zakresie. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdolność twórczego postrzegania literatury dla dzieci jako użytecznego narzędzia w pracy z dzieckiem ważnego dla jego wielostronnego rozwoju, ▪ umiejętność rozpoznawania i praktycznego stosowania różnych form i metod pedagogiki zabawy,

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność przygotowania i przeprowadzenia zajęć stosownie do planowanych efektów (m.in. popularyzacja twórczości konkretnego pisarza; integracja; wzmocnienie twórczego potencjału grupy; różne sposoby rozwiązywania problemów na przykładzie konkretnych sytuacji fabularnych). <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób w zakresie nabytych kompetencji, ▪ współdziałanie w grupie, ▪ umiejętność określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.
Metody i kryteria oceniania	Podstawą zaliczenia (bez oceny) jest aktywny udział w zajęciach, a także przygotowanie aktywności wokół wybranej książki dla dzieci z wykorzystaniem metod pedagogiki zabawy.
Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Część teoretyczna <ul style="list-style-type: none"> • Wstęp do teorii metody KLANZY i pedagogiki zabawy; • Jak zachęcić niechętnych i nie przestraszyć strachliwych – metody pedagogiki zabawy w służbie promocji czytelnictwa 2. Część warsztatowa – praktyczne zastosowanie wybranych technik animacji dziecięcego czytelnictwa inspirowanych metodami pedagogiki zabawy <ul style="list-style-type: none"> • Szybki kurs książkotwórcy – książka w świecie znaczeń dziecka; • Baśnie są w nas i wokół nas – storytelling stosowany • Wodotryski, czyli teatr światła i cienia
Metody dydaktyczne	Zajęcia warsztatowe prowadzone metodami aktywizującymi.
Liczba godzin	8
Punkty ETCS	4

Przedmiot	PRACA Z CZYTELNIKIEM W BIBLIOTECE
Prowadzący	Dr Dorota Grabowska
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Zajęcia mają na celu przedstawienie form (indywidualnych, poglądowych, zespołowych, zbiorowych) i metod (podających, problemowych, programowanych, eksponujących, praktycznych) stosowanych w pracy z czytelnikiem dziecięcym. Wśród typowych działań omówione zostaną: głośne czytanie, opowiadanie, booktalking, spotkania autorskie itp.

Opisy przedmiotów

Dłuższy opis	<p>Zajęcia mają na celu ukazanie specyfiki pracy z czytelnikiem dziecięcym i młodzieżowym w bibliotece. Realizowane zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasyfikacja form i metod, ▪ Działania podejmowane w bibliotekach dziecięcych i ukierunkowanych na młodzież, ▪ Ukazanie powiązania działalności bibliotek młodzieżowych z koncepcją Biblioteki 2.0. ▪ Zilustrowanie konkretnymi przykładami rozwiązań, zaczerpniętymi z działalności bibliotek na świecie i w Polsce. ▪ Zapoznanie z wybranymi metodami aktywizującymi (projekt, lista pytań, studium przypadku, burza mózgów, gry integracyjne, drama itp.).
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Animacja czytelnictwa dziecięcego</i>. Płock 2004. ▪ <i>Biblioteki dla młodych klientów – scenariusz</i>. Bertelsman [2005]. ▪ Grabowska D.: <i>Metody aktywizujące w pracy nauczyciela bibliotekarza</i>. W: <i>Bibliologia, biblioteki, bibliotekarze</i>. Warszawa 2005, s. 149-161. ▪ Grabowska D.: <i>Metody pracy z czytelnikiem dziecięcym w świetle międzynarodowych wytycznych</i>. W: <i>Biblioteki w systemie kultury jednoczącej się Europy</i>. Warszawa 2007, s. 177-190. ▪ Grabowska D.: <i>Projekt jako metoda godna polecenia dla bibliotekarzy</i>. W: <i>Książka, biblioteka, informacja w kręgu kultury i edukacji</i>. Warszawa 2008, s. 242-250. ▪ Papuzińska J.: <i>Biblioteki w służbie dzieciom</i>. W: <i>Biblioteka w otoczeniu społecznym</i>. Warszawa 2000, s. 52-77. ▪ Staniów B.: <i>Biblioteka szkolna dzisiaj</i>. Warszawa. 2012. ▪ Wojciechowski J.: <i>Praca z użytkownikiem w bibliotece</i>. Warszawa 2000. ▪ Zając M.: <i>Biblioteki i młodzież „przyjaciele, wrogowie, nieznajomi”?</i> W: <i>Biblioteka w otoczeniu społecznym</i>. Warszawa 2000 s. 78-95.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznanie nowoczesnych form i metod pracy z czytelnikiem dziecięcym i nastoletnim, ▪ zdobycie wiedzy na temat nowoczesnych projektów promocyjnych, ▪ zdobycie wiedzy o powiązaniu działań biblioteki z koncepcją Biblioteki 2.0, ▪ poznanie form i metod pracy z nastoletnim użytkownikiem bibliotek, w tym metod aktywizujących. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdolność klasyfikacji różnego typu działań i przedsięwzięć realizowanych w ramach opracowanych w Polsce i w świecie nowoczesnych metod aktywizacji czytelniczej dzieci, ▪ umiejętność charakterystyki i oceny przydatności poszczególnych metod i form do pracy z określoną grupą użytkowników,

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność analizy wybranych projektów promocyjnych, ▪ umiejętność omówienia i stosowania typowych form pracy z młodzieżą, ▪ umiejętność przygotowania konspektu zajęć z myślą o nastoletnim użytkowniku biblioteki ▪ umiejętność pracy w zespole i odgrywania różnych ról; podejmowania i wyznaczania zadań; ▪ elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych, umiejętności współpracy z innymi; <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumienie potrzeby ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonywanie oceny własnych kompetencji i doskonalenie umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych; ▪ przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; gotowość do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazywanie aktywności, podejmowanie trudu i odznaczanie się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych;
Metody i kryteria oceniania	aktywność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przypomnienie najważniejszych pojęć: metodyka, forma, metoda, środki pracy, cele pracy; ▪ omówienie klasyfikacji form i metod pracy; ▪ przedstawienie metod problemowych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody aktywizujące (dyskusja, debata, burza mózgów, studium przypadku, lista pytań, projekt).
Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, technika grup eksperckich
Liczba godzin	6
Punkty ETCS	2

Przedmiot	PROZA INICJACYJNA PRZEŁOMU XX I XXI W.: TRUDNY CZYTELNIK, TRUDNE TEMATY
Prowadzący	Prof. dr hab. Grzegorz Leszczyński
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	brak

Opisy przedmiotów

Skrócony opis zajęć	Zajęcia dotyczą prozy inicjacyjnej poruszającej trudne tematy związane z okresem adolescencji, takich jak inność, samotność, konflikty w rodzinie i w grupie rówieśniczej, odkrywanie i kształtowanie swojej tożsamości, rozpoznawanie swojej seksualności itd.
Dłuższy opis	Celem zajęć jest przedstawienie trudnych tematów obecnych we współczesnej prozie inicjacyjnej oraz różnorodnych strategii ich poruszania. Wśród poruszanych zagadnień znajdują się m.in. takie kwestie jak: inność, obcość, samotność; choroba, niepełnosprawność, dysfunkcyjność; problemy okresu dorastania, budowanie własnej tożsamości; rozterki pierwszej miłości; problemy związane z seksualnością; trudna codzienność, trudne emocje; problemy rodzinne; konflikty w grupie rówieśniczej. Przegląd i analiza twórczości prozatorskiej ostatnich dwudziestu lat będą także próbą odpowiedzi na pytanie o literacki obraz młodego pokolenia, a więc o doświadczenia składające się na tożsamość pokoleniową, wyznawane wartości, odczuwane emocje, przyczyny rozterek.
Literatura	<p>1. G. Gortat, <i>Szczury i wilki</i> Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): J. Salinger, <i>Buszujący w zbożu</i> K. Ryrych, <i>Król</i></p> <p>2. T. Tryzna, <i>Panna Nikt</i> Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): M. Fox, <i>Magda.doc</i> M. Fox, <i>Karolina XL</i></p> <p>3. F. Nilsson, <i>Piraci Oceanu Lodowego</i> Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): R. Cormier, <i>Czekoladowa wojna</i>, Warszawa 2000 G. Bąkiewicz, <i>Mówcie mi Bezprym</i></p> <p>4. K. Ryrych, <i>Hodowla</i> Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): A. Onichimowska, <i>Koniec gry</i></p>
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębienie wiedzy o współczesnej prozie inicjacyjnej, jej tendencjach rozwojowych i genezie tych tendencji, ▪ poznanie obecnych w literaturze dla dzieci i młodzieży tematów dyskusyjnych i kontrowersyjnych <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwinięcie umiejętności interpretacji współczesnych utworów literackich kierowanych do dzieci i młodzieży, ▪ zdobycie argumentów do dyskusji z dziecięcymi i nastoletnimi czytelnikami o ukazanych w książkach trudnych problemach wieku dojrzenia

LITERATURA I KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WOBEC WYZWAŃ NOWOCZESNOŚCI

Opisy przedmiotów

	Kompetencje społeczne: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami.
Metody i kryteria oceniania	aktywny udział w dyskusji (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ inność, obcość <ul style="list-style-type: none"> – niepełnosprawność umysłowa – niepełnosprawność fizyczna, choroba – odmienność narodowa i etniczna – odmienność wyznania ▪ seksualność, cielesność ▪ obraz rodziny ▪ grupa rówieśnicza; relacje
Metody dydaktyczne	Elementy wykładu, dyskusja
Liczba godzin	8
Punkty ETCS	3

Przedmiot	SEMINARIUM DYPLOMOWE
Prowadzący	Prof. dr hab. Grzegorz Leszczyński, dr Michał Zajac
Rodzaj przedmiotu	seminarium
Założenia	Uczestnicy zajęć mają zdobytą na innych, równolegle prowadzonych zajęciach wiedzę o współczesnej literaturze dla młodych czytelników, którą potrafią wykorzystać do pisania pracy dyplomowej.
Skrócony opis zajęć	Tematyka zajęć obejmuje wybrane literackie i książkowe zjawiska współczesne, ich analizę i ocenę z perspektywy możliwości zainteresowania lekturowego hipotetycznego odbiorcy.
Dłuższy opis	Seminarium przygotowuje studentów do pisania pracy dyplomowej. W większym niż pozostałe formy dydaktyki akademickiej stopniu wymaga od uczestników zaangażowania, aktywności i samodzielnej pracy badawczej. Studenci poznają metodologię prowadzenia badań i warsztat pracy autora pracy naukowej, zapoznają się z nowymi opracowaniami. W trakcie zajęć będą analizowane takie przykłady współczesnych zjawisk literackich i książkowych, które pozwolą zorientować się uczestnikom zajęć w metodach analizy i oceny zjawisk wywołujących kontrowersje, szczególnie tych zjawisk, które wywołują rozbieżne oceny młodej i dorosłej publiczności literackiej.

Opisy przedmiotów

Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • K. Zabawa, <i>Rozpoczęta opowieść. Polska literatura dziecięca po 1989 r. wobec kultury współczesnej</i>, Kraków 2013 • P. Ariés, <i>Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach</i>, Gdańsk 1995 • P. Péju, <i>Dziewczynka w baśniowym lesie</i>, Warszawa 2008 • C.P. Estès, <i>Biegająca z wilkami</i>, Poznań 2001 • J. Cieślowski, <i>Literatura osobna</i>, Warszawa 1985
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdobycie wiedzy na temat kryteriów oceny książki dziecięcej, ▪ pogłębienie wiedzy na temat nurtów we współczesnej literaturze i książce dla dzieci. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność wieloaspektowej interpretacji książek kierowanych do niedorosłych odbiorców, ▪ umiejętność projektowania pracy z książką, ▪ umiejętność sytuowania zjawisk współczesnych na tle historycznym. <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ zdolność aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego swojego regionu, kraju, Europy (ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa związanego z kulturą literacką i książkową młodego pokolenia).
Metody i kryteria oceniania	ocena na podstawie pracy dyplomowej, w której zostanie przedstawiona ocena wybranej współczesnej pozycji książkowej
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcje książki dziecięcej. Metody i kryteria oceny. Przygotowanie do pisania pracy dyplomowej. ▪ Przewartościowania kultury śmiechu (<i>D. Walliams, Babcia Rabuś, Pan Smrodek, Chłopiec w sukience</i>) ▪ Problem intertekstualności w literaturze dziecięcej i w filmie (L. Snicket, <i>Seria niefortunnych zdarzeń</i>) ▪ Kontrowersje wokół prozy młodzieżowej (J. Green, <i>Szukając Alaski</i>) ▪ Książka dla młodego czytelnika jako wykładnia treści filozoficznych (J. Boyne, <i>Lekkie życie Barnaby'ego Brocketa</i>, G. Kuijer, <i>Książka wszystkich rzeczy</i>) ▪ Przykładowa analiza wybranej książki
Metody dydaktyczne	Zajęcia o charakterze seminaryjnym.
Liczba godzin	24
Punkty ETCS	6

Przedmiot	WIELOKULTUROWOŚĆ LITERATURY DZIECIĘCEJ
Prowadzący	Dr Weronika Kostecka
Rodzaj przedmiotu	wykład
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Zajęcia dotyczą literatury kierowanej zarówno do dzieci młodszych, jak i do nastoletnich czytelników, odnoszącej się do zagadnienia wielokulturowości i prezentującej je za pomocą różnorodnych strategii literackich.
Dłuższy opis	Zajęcia dotyczą literatury w rozmaity sposób prezentującej zagadnienie wielokulturowości, rozumianej jako idea i jako zjawisko. Omówione zostaną utwory literackie – z naciskiem na te opublikowane w ostatnich kilkunastu latach – ukazujące różnorodne aspekty wielokulturowości, zyskującej szczególne znaczenie w XXI wieku. Refleksja będzie dotyczyć tekstów kierowanych zarówno do dzieci młodszych, jak i do starszych czytelników; prezentujących kultury (i jej przedstawicieli) odmienne od rodzimej oraz opisujących spotkanie, czy wręcz „zderzenie” kultury rodzimej z odmienną. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na literaturę „wrażliwą społecznie”.
Literatura	<p>Lista lektur ma charakter nieobowiązkowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ L. Bardijewska, <i>Kot Karima i obrazki</i>, Łódź 2016 ▪ S. Crossan, <i>Kasieńka</i>, Warszawa 2015 ▪ K. Crowther, <i>Mój przyjaciel Szymon</i>, przeł. K. Suchanow, Warszawa 2010 ▪ B. Gawryluk, <i>Moje Bullerbyn</i>, Poznań 2011 ▪ B. Gawryluk, <i>Teraz tu jest nasz dom</i>, Łódź 2016 ▪ M. Gortat, <i>Moje cudowne dzieciństwo w Aleppo</i>, Warszawa 2017 ▪ E. Grętkiewicz, <i>Szczekająca szczęka Saszy</i>, Warszawa 2005 ▪ A. Hejno, M. Piątas-Wiktor, <i>Baśnie nie z tego miasta. Opowieści wrocławskich dzieci</i>, Wrocław 2011 ▪ B. Leśmian, <i>Klechdy sezamowe</i>, wydanie dowolne ▪ W. Markowska, A. Miłska, <i>Baśnie z dalekich wysp i lądów</i>, wydanie dowolne ▪ J. Mikołajewski, <i>Wędrówka Nabu</i>, Kraków-Budapeszt 2016 ▪ Nela Mała Reporterka – seria wydawnicza ▪ A. Onichimowska, <i>Dziesięć stron świata</i>, wydanie dowolne ▪ A. Onichimowska, <i>Piecyk, czapeczka i budyń</i>, Warszawa 2009 ▪ R. Piątkowska, <i>Hebanowe serce</i>, Łódź 2016 ▪ R. Piątkowska, <i>Która to Malala?</i>, Łódź 2015 ▪ K. Pranić, <i>Ela-Sanela</i>, Warszawa 2011 ▪ Z. Stanecka, <i>Basia i kolega z Haiti</i>, Warszawa 2011 ▪ A. Suchowierska, <i>Mat i świat</i>, Warszawa 2015
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznanie kulturowych konceptów „różnorodności”, „inności”, „odmienności”, „obcości” w odniesieniu do literatury dziecięcej

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znajomość tekstów literackich dla młodszych i starszych dzieci, w których poruszane są istotne współcześnie tematy społeczne i cywilizacyjne związane z (mającym różnorodne aspekty) zagadnieniem wielokulturowości <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdolność pogłębionej, twórczej i wielowymiarowej analizy i interpretacji tekstu literackiego ▪ umiejętność dobierania utworu stosownie do kompetencji czytelniczych i wiedzy o świecie danego odbiorcy dziecięcego oraz inicjowania i prowadzenia dyskusji – z wykorzystaniem literatury dziecięcej – na tematy związane z wielokulturowością <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami
Metody i kryteria oceniania	obecność (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ strategie literackie ukazywania kulturowej „inności”, „obcości” i interakcji między takimi kategoriami a kategorią „swojskości” ▪ literackie obrazy kultur odmiennych od rodzimej ▪ literackie obrazy spotkania oraz „zderzenia” kultury rodzimej z odmienną
Metody dydaktyczne	Wykład z elementami dyskusji
Liczba godzin	4
Punkty ETCS	1

Przedmiot	WSPÓŁCZESNA BIBLIOTEKA DLA NIEDOROSŁYCH
Prowadzący	Dr Dorota Grabowska
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Celem zajęć jest omówienie najważniejszych elementów organizacyjnych bibliotek dla dzieci i młodzieży.

Opisy przedmiotów

Dłuższy opis	<p>Szczegółowe zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Międzynarodowe wytyczne dotyczące bibliotek dla dzieci (w tym dzieci do 3 lat w bibliotece) i młodzieży; ▪ Omówienie rozwiązań organizacyjnych dotyczących: lokalizacji, lokalu, zbiorów, pracowników, użytkowników i działalności.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • D. Grabowska: <i>Młodzież w bibliotece publicznej – wyzwanie dla bibliotekarzy</i>. W: <i>Bibliotekarz 2.0: Nowoczesność na bazie tradycji</i>. Kraków: Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2015, s. 124-131. • D. Grabowska: <i>Nowe technologie – młodzież – biblioteki publiczne</i>. W: <i>LaTel. Z badań nad wykorzystaniem technologii informacyjnych w bibliologii i informatologii</i>. Warszawa 2015, s. 12-25. • G. Lewandowicz-Nosal: <i>Biblioteki dla dzieci wczoraj i dziś. Poradnik</i>. Warszawa 2008. • B. Staniów: <i>Biblioteka szkolna dzisiaj</i>. Warszawa 2012.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznanie międzynarodowych wytycznych dotyczących bibliotek dziecięcych i młodzieżowych, ▪ poznanie specyfiki organizacyjnej i zadań współczesnej biblioteki dla dzieci, <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność charakteryzowania nowoczesnej biblioteki dziecięcej, ▪ znajomość specyfiki biblioteki dla dzieci, <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania, ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej, ▪ zdolność aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego swojego regionu, kraju, Europy (ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa związanego z kulturą literacką i książkową młodego pokolenia).
Metody i kryteria oceniania	aktywność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omówienie międzynarodowych wytycznych dotyczących bibliotek pracujących z dziećmi do 3 roku życia, dziećmi i młodzieżą; ▪ przedstawienie i przedyskutowanie przykładów dobrych rozwiązań związanych z elementami organizacyjnymi bibliotek dziecięcych: lokalizacją, lokalem, użytkownikami, zbiorami, pracownikami, działalnością;

Opisy przedmiotów

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zwrócenie szczególnej uwagi na organizację i działalność bibliotek ukierunkowanych na młodzież oraz przedyskutowanie związanych z tym problemów.
Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna (filmy), dyskusja.
Liczba godzin	4
Punkty ETCS	1

Przedmiot	WSPÓŁCZESNA ILUSTRACJA W KSIĄŻKACH DLA DZIECI
Prowadzący	Mgr Joanna Olech
Rodzaj przedmiotu	wykład
Założenia	Wiedza na temat najbardziej znanych twórców polskiej ilustracji w książkach dla dzieci i młodzieży
Skrócony opis zajęć	W trakcie zajęć dokonywana jest prezentacja najważniejszych trendów w polskiej i światowej ilustracji. Omawiani są najważniejsi twórcy, reprezentatywne dla poszczególnych okresów trendy i koncepcje artystyczne. Prezentowane są wybrane, najważniejsze książki. Szczególna uwaga przywiązywana jest do książek obrazkowych.
Dłuższy opis	Tematem wykładów jest naszkicowanie pokrótce historii rodzimej książki ilustrowanej na tle standardów światowych, a także geneza i najwybitniejsze osiągnięcia uformowanej po wojnie Polskiej Szkoły Ilustracji. Z pomocą kilkuset slajdów zobrazowane zostaną techniki narracji obrazem, budowanie dramaturgii i wzmacnianie przekazu literackiego za pomocą metod wizualnych. Naszkicowano też zostaną współczesne tendencje w komponowaniu książki dla dzieci, strategie i techniki "architektury" książki – jej układu typograficznego, umiejętnego rozłożenia akcentów, budowania dominanty i artykułowania puenty. Na przykładach pochodzących z rynków zachodnich zobrazowane będą najciekawsze koncepcyjnie picturebooki i oryginalne rozwiązania edytorskie.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • A. Wincencjusz-Patyna, <i>U źródeł światowych sukcesów Polskiej Szkoły Ilustracji</i>, „Quart” nr 1(11)/2009 • wybrane (ok. 50) tytuły współczesnych książek dla dzieci, dobierane i zmieniane corocznie
Efekty kształcenia	Wiedza: <ul style="list-style-type: none"> ▪ wiedza o najważniejszych artystach tworzących ilustracje dla dzieci ▪ wiedza o podstawowych trendach artystycznych związanych z ilustracją ▪ wiedza o nowoczesnych koncepcjach edytorsko graficznych związanych z książką obrazkową

Opisy przedmiotów

	<p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność rozpoznania wartościowych prac graficznych związanych z książką dziecięcą ▪ umiejętność zrozumienia konceptu książki obrazkowej i zrozumienia jej przekazu <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdolność uczestnictwa w kulturze artystycznej związanej z książką dla dzieci ▪ umiejętność przekazu treści zawartych w książce obrazkowej
Metody i kryteria oceniania	obecność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ polska szkoła ilustracji – przegląd twórców i prac ▪ polska ilustracja w latach 1989–2000 ▪ współcześni polscy ilustratorzy – przegląd tendencji twórców i prac ▪ współcześni światowi ilustratorzy – przegląd tendencji twórców i prac
Metody dydaktyczne	prelekcja, prezentacja multimedialna, dyskusja
Liczba godzin	4
Punkty ETCS	1

Przedmiot	WSPÓŁCZESNA KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – EDYTORSTWO
Prowadzący	Dr Michał Zając
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	Zajęcia są przeznaczone dla osób posiadających minimalną wiedzę na temat współczesnej książki dla dzieci i młodzieży
Skrócony opis zajęć	W trakcie zajęć zostają przedstawione najważniejsze współczesne formaty książki dziecięcej – książki, zabawki, książki obrazkowe, książki edukacyjne. Prezentacje tych formatów poprzedza omówienie czynników kształtujących postać książki dla dzieci w XXI wieku.
Dłuższy opis	Cykl wykładów i zajęć konwersatoryjnych poświęconych formatom książki dziecięcej. Pierwsza część zajęć zostanie poświęcona prezentacji najważniejszych czynników kształtujących współczesną książkę dla dzieci jako produkt materialny, zostaną zaprezentowane książki – kamienie milowe, które określały trendy rozwojowe i tendencje. W dalszej części zajęć omówiona zostanie książka obrazkowa (wraz z rysem historycznym): podstawowe wyznaczniki formalne, definicje, drogi rozwojowe, najcelniejsze przykłady, najważniejsi twórcy polscy i zagraniczni (M. Sendak, D. Wiesner, A. Browne, S. Tan, I. Chmielewska, G. Lange i inni). Oddzielna część zajęć zostanie poświęcona książkom-zabawkom: zaprezentowane zostaną podstawowe wyznaczniki formalne, definicje,

Opisy przedmiotów

	<p>typologie, drogi rozwojowe, najcelniejsze przykłady, najważniejsi twórcy polscy i zagraniczni (V. Kubasta R. Sabuda, D. Carter i inni).</p> <p>Zajęcia zamyka prezentacja książek edukacyjnych jako bardzo specyficznego formatu książki dziecięcej, posiadającego własne wzory i koncepty edytorskie.</p>
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • M. Zając, <i>Od Produktu Totalnego do książki konwergencyjnej. Związki książki dla dzieci i młodzieży z innymi mediami</i> [w:] <i>Współczesne oblicza komunikacji i informacji</i>, red. E. Głowacka, M. Kowalska, P. Krysiński, Toruń 2014 s. 313-322 • M. Zając, <i>Nowoczesne edycje książek dla dzieci, czyli wszystkie pogłoski o śmierci książki są (chyba) przesadzone</i> [w:] <i>Sztuka dla dziecka jako forma komunikacji społecznej</i>, t. 2, red. M. Karasińska, Poznań 2009, s. 175-187 • M. Zając, <i>Książka czasu przemian</i> [w:] <i>Po potopie. Dziecko książka, biblioteka w XXI wieku. Diagnozy i postulaty</i>, red. G. Leszczyński, D. Świerczyńska-Jelonek, M. Zając, Warszawa 2008, s. 195-210 • M. Zając, <i>Nurty i style w edytorstwie książki dziecięcej</i> [w:] <i>Książka dziecięca 1990-2005. Konteksty kultury popularnej i literatury wysokiej</i>, red. G. Leszczyński, D. Świerczyńska Jelonek, M. Zając, Wyd. SBP, Warszawa 2006, s. 163-176
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdobycie wiedzy o specyfice rynku książki dziecięcej, ▪ poznanie podstawowych tendencji we współczesnym edytorstwie książek dla niedorostłych, ▪ zdobycie wiedzy o najważniejszych wydawnictwach publikujących książki dziecięce i młodzieżowe. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie podstawowych uwarunkowań decydujących o kształcie współczesnych edycji, ▪ umiejętność rozpoznawania i definiowania poszczególnych formatów książek dla dzieci, ▪ umiejętność rozróżniania najważniejszych twórców edycji dla dzieci i młodzieży. <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej
Metody i kryteria oceniania	poziom aktywności wykazywany na zajęciach (zaliczenie bez oceny)

LITERATURA I KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WOBEC WYZWAŃ NOWOCZESNOŚCI

Opisy przedmiotów

Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ edytorstwo książki dla dzieci i młodzieży w XXI wieku: konteksty, kamienie milowe w rozwoju ▪ książka obrazkowa: charakterystyka i prezentacja cech formatu wydawniczego, ▪ książki zabawki: charakterystyka i prezentacja cech formatu wydawniczego, ▪ książki edukacyjne: charakterystyka i prezentacja cech formatu wydawniczego
Metody dydaktyczne	prelekcja, prezentacja multimedialna, dyskusja.
Liczba godzin	10
Punkty ETCS	5

Przedmiot	WSPÓŁCZESNA POEZJA DLA DZIECI
Prowadzący	Prof. dr hab. Grzegorz Leszczyński
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	Słuchacze mają podstawową wiedzę z zakresu kierunków historycznego rozwoju literatury dla dzieci i jej współczesnych nurtów, tematów, konwencji i gatunków.
Skrócony opis zajęć	W trakcie zajęć zostaną omówione główne nurty rozwojowe poezji dla dzieci i ich współczesne kontynuacje.
Dłuższy opis	<p>Zajęcie będą skupione wokół trzech głównych grup tematyczno-rozwojowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. poezja liryczna i jej ludowe źródła literackie, 2. poezja dydaktyczna, 3. nurt humorystyczny. <p>Wszystkie grupy tematyczne będą omówione w porządku chronologicznym: od pierwszych tekstów obecnych w kulturze po utwory poetów współczesnych tworzących dla dzieci, a także - kontekstowo - autorów niezwiązanych z twórczością zorientowaną na dziecięcych odbiorców.</p>
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • U. Chęcińska, <i>Poetka i paidia. O muzie dziecięcej Joanny Kulmowej</i>, Szczecin 2006. • G. Leszczyński, <i>Wielkie małe książki. Lektury dzieci. I nie tylko</i>, Poznań 2015.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znajomość nurtów i kierunków rozwoju poezji dla dzieci - znajomość najważniejszych zjawisk w poezji współczesnej

Opisy przedmiotów

	<p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętność rozpoznawania utworów literackich o wysokich walorach artystycznych - umiejętność doboru lektur, uwzględniającego potrzeby psychologiczne i możliwości percepcyjne hipotetycznych i rzeczywistych odbiorców <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie społecznych postaw proczytelniczych - kierowanie procesem inicjacji literackiej najmłodszych pokoleń
Metody i kryteria oceniania	poziom aktywności wykazywany na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<p>1. Poezja liryczna dla dzieci. Ludowe źródła kołysanek i przekształcenia gatunku w poezji współczesnej. Liryka dziecięcego świata. Problem dziecięcego podmiotu czynności twórczych.</p> <p>2. Poezja dydaktyczna dla dzieci i jej związek z dydaktyką osiemnastowiecznej szkoły. Problem instrumentalnego wykorzystania wiersza do celów edukacyjnych. Współczesne poezja dydaktyczna.</p> <p>3. Nurt humorystyczny. Szkoła poetycka Brzechwy i Tuwima. Nowoczesne poetyckie parodie adresowane do dzieci.</p>
Metody dydaktyczne	Wykład z elementami konwersatoryjnymi, aktywizującymi słuchaczy
Liczba godzin	6
Punkty ETCS	2

Przedmiot	ŹRÓDŁA INFORMACJI DO PROBLEMATYKI LITERATURY I KSIĄŻKI DZIECIĘCEJ
Prowadzący	Dr Michał Zając
Rodzaj przedmiotu	wykład
Założenia	Podstawowa wiedza na temat książki dla dzieci w XX wieku.
Skrócony opis zajęć	Zajęcia są poświęcone zaprezentowaniu oraz przedyskutowaniu najważniejszych źródeł informacji (polskich i obcych) niezbędnych do zgłębiania zagadnień związanych z literaturą i książką dziecięcą. Podjęta zostanie również tematyka światowych i polskich centrów informacji o książce dziecięcej.
Dłuższy opis	Cykl wykładów (2) poświęconych omówieniu najważniejszych źródeł informacji nt. książek i literatury dziecięcej. Omówione zostaną najważniejsze publikowane źródła informacji polskie i obcojęzyczne (przede wszystkim anglosaskie), tak drukowane (encyklopedie, słowniki, bibliografie, czasopisma profesjonalne), jak i dostępne on-line (bazy

LITERATURA I KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WOBEC WYZWAŃ NOWOCZESNOŚCI

Opisy przedmiotów

	danych, portale, strony internetowe wydawnictw, organizacji wspierających czytelnictwo i literaturę dla dzieci i młodzieży, blogi, profile na Facebooku etc.).
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ J.Z. Biątek, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939</i>, Wyd. 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1987, ▪ J. Cieślowski, <i>Literatura i podkultura dziecięca</i>, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1975. ▪ I. Kaniowska-Lewańska, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży do roku 1864</i>, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1973 ▪ K. Kuliczowska, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1864-1918</i>, Warszawa 1983, ▪ <i>Nowy słownik literatury dla dzieci i młodzieży</i>, Wiedza Powszechna, Warszawa 1984 ▪ <i>Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej</i>, Ossolineum, Wrocław 2002 ▪ Czasopisma „Ryms”, „Guliwer”
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznanie najważniejszych źródeł informacji w omawianej dziedzinie. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność efektywnego wykorzystywania źródeł informacji, ▪ zdolność poddania ich krytycznej ocenie <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ umiejętność określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.
Metody i kryteria oceniania	obecność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ centra informacji o książce dziecięcej – Internationale Jugendbibliothek, Barnbokinstitutet, Muzeum książki dziecięcej, ▪ drukowane źródła informacji o książce dziecięcej – słowniki, monografie, bibliografie, czasopisma ▪ internetowe źródła informacji o książce dziecięcej – strony internetowe, portale, blogi, profile na Facebooku
Metody dydaktyczne	prelekcja, dyskusja
Liczba godzin	4
Punkty ETCS	2